

28 Ιουνίου, 1991

[ΚΟΥΡΡΗΣ, ΝΙΚΗΤΑΣ, ΑΡΤΕΜΗΣ, Δ/στές]

ΜΙΧΑΛΗΣ ΣΟΛΩΜΟΥ,

Εφεσείων,

v.

ΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ,

Εφεσίβλητης.

(Ποινική Εφεση αρ. 5485).

Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας Νόμος 1975 (Νόμος 68/75) άρθρα 9, 20 και 21.

Ο περί Αυξήσεως των Χρηματικών Ποινών Νόμος αρ. 166/87 άρθρο 3 (1).

Διάπραξη αδικήματος πώλησης εμπορευμάτων με ληγμένη ημερομηνία — Τιμωρείται με φυλάκιση έξη μηνών ή πρόστιμο ΛΚ450.- ή και τις δύο αυτές ποινές. 5

Ποινή — Εξατομίκευση — Δεν πρέπει να υπεραικοντίζει το σκοπό της ποινής.

Ποινή — Αποτρεπτική ποινή — Επιβολή φυλάκισης τριών εβδομάδων — Δεν κρίθηκε έκδηλα υπερβολική. 10

Ο εφεσείων είχε κατάσταση αποικιακών στην τουριστική περιοχή Γερμασόγειας. Μετά από έρευνα διαπιστώθηκε ότι είχε εκτεθειμένα εμπορεύματα για πώληση με ληγμένη ημερομηνία και συγκεκριμένα 51 εγκυτωμένες μπύρες και 3 δοχεία παιδικών τροφών. Αντιμετώπισε κατηγορία εμπορίας τροφίμων για τα οποία ίσχυε το πρότυπο CYS 71:1985 ενώ η χρονική τους ένδειξη είχε παρέλθει κατά παράβαση των άρθρων 9, 20, και 21 του περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας Νόμου 1975 (Νόμος 68/75), παραδέχτηκε και του επεβλήθηκε ποινή φυλάκισης τριών εβδομάδων. 15 20

Εφεσίβαλε την ποινή του σαν έκδηλα υπερβολική καθότι το πρωτόδικο Δικαστήριο δεν απέδωσε τη δέουσα βαρύτητα στα ελαφρυντικά του που ήταν το λευκό ποινικό του μητρώο και ότι η πράξη του δεν ήταν εσκεμμένη, με αποτέλεσμα να μη γίνει επαρκής εξατομίκευση. Επίσης ισχυρίστηκε ότι δεν έγινε ορθή επιμέτρηση καθότι το πρωτόδικο Δικαστήριο έκαμε σύγκριση καιή βάσισε την ποινή του στην υπόθεση *Bisco Ltd* τα γεγονότα της οποίας ήταν πολύ πιο σοβαρής μορφής. 25

Το Ανώτατο Δικαστήριο απέρριψε την έφεση και αποφάνθηκε ότι:

- 5 1. Αν και στην *Bisco Ltd* υπάρχει το επιβαρυντικό στοιχείο της παραποίησης και οι δύο υποθέσεις αφορούν την προστασία της δημόσιας υγείας στο βαθμό που επηρεάζεται από τη διάθεση στο κοινό ακατάλληλων τροφίμων. Επίσης στην *Bisco Ltd* οι ποινές που επιβλήθηκαν ήταν πολύ πιο σοβαρές.
- 10 2. Η αρχή της εξατομίκευσης δεν μπορεί να υπερασπίζεται το σκοπό της ποινής όταν αυτός εντοπίζεται στη γενική ή την ειδική πρόληψη. Η ποινή που καταγγώσθηκε στον Εφραελέοντα απέχει πολύ από το ανώτατο όριο που θέτει ο νόμος.
3. Η πράξη του εφραελέοντα δεν αντιστρατεύεται μόνο το Νόμο αλλά προδίνει και κίνητρα φιλοκέρδειας σε βάρος των ξένων ή ντόπιων καταναλωτών.
- 15 4. Το σωφρονιστικό μέτρο που επιλέχθηκε ήταν υπό το πρίσμα όλων των γεγονότων απόλυτα δικαιολογημένο.
5. Η επιείκεια του Νόμου δεν πρέπει να δίδεται στους παραβάτες του Νόμου που θέτουν σε κίνδυνο την υγεία του λαού.

Η έφεση απορρίπτεται.

20 *Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:*

Τσουλόφτας ν Αστυνομίας (1990) 2 Α.Α.Δ. 391;

Γενικός Εισαγγελέας ν Εταιρείας BISCO LTD και Άλλων (1991) 2 Α.Α.Δ. 16;

Κρέκος ν Δημοκρατίας (1983) 2 Α.Α.Δ. 289;

25 *Κωνσταντίνου ν Δημοκρατίας (1989) 2 Α.Α.Δ. 224;*

Φιλίππου ν Δημοκρατίας (1983) 2 Α.Α.Δ. 245.

Έφεση εναντίον Ποινής.

- 30 Έφεση εναντίον της ποινής από τον Μιχάλη Σολωμού ο οποίος βρέθηκε ένοχος στις 18 Ιουνίου, 1991 από το Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού (Αριθμός Ποινικής Υπόθεσης 535/91) στην κατηγορία εμπορίας προτύπου μη συμμορφωμένου με τους όρους των Κυπριακών προτύπων κατά παράβαση των άρθρων 9, 20 και 21 του Περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας Νόμου.
- 35 1975 (Νόμος 68/75) και καταδικάστηκε από τον Πρ. Α.Ε.Δ.

Μιχαηλίδη σε φυλάκιση 3 εβδομάδων.

P. Ερωτοκρίτου, για τον εφεσείοντα.

Σ. Μάτσας, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Α, για την εφεσίβλητη.

Cur. adv. vult. 5

ΚΟΥΡΡΗΣ, Δ: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο δικαστής Σ. Νικήτας.

ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ: Ο εφεσείων έχει κατάστημα αποικιακών στην τουριστική περιοχή Γερμασόγειας. Συναλλάσσεται κυρίως με ξένους. Τον περασμένο Σεπτέμβριο αρμόδιος υπάλληλος του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας έκαμε έλεγχο στο κατάστημά του. Διαπιστώθηκε από την έρευνα πως ο εφεσείων είχε εκτεθειμένα εμπορεύματα για πώληση με ληγμένη ημερομηνία. Το αδίκημα τιμωρείται με φυλάκιση 6 μηνών ή πρόστιμο Λ.Κ.450 ή και τις δύο αυτές ποινές. Αυτό προκύπτει από το συνδυασμό του άρθρ. 21 των περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας Νόμων 1975 έως 1983 και του άρθρ. 3(1) του περί Αυξήσεως των Χρηματικών Ποινών Νόμου αρ. 166/87. 10
15
20

Μετά την καταγγελία του ο εφεσείων αντιμετώπισε στο Δικαστήριο Λεμεσού κατηγορία εμπορίας τροφίμων για τα οποία ίσχυε το πρότυπο CYS 71:1985, ενώ η χρονική τους ενδειξη είχε παρέλθει. Αντικείμενο της κατηγορίας ήταν 51 συνολικά εγκυτωμένες μπίρες και 3 δοχεία με παιδικές τροφές. Όλα τα εμπορεύματα είχαν ημερομηνία λήξης τον Ιούλιο του 1990, εκτός από 7 κουτιά μπίρας που έληξαν τον Αύγουστο του ίδιου χρόνου. Μετά την παραδοχή του, επιβλήθηκε στον εφεσείοντα άμεση φυλάκιση 3 εβδομάδων. Η ποινή εφεσιβάλλεται σαν κατάδηλα υπερβολική. 25
30

Η πρωτόδικη απόφαση, αφού υπογράμμισε τους κινδύνους από την κυκλοφορία ληγμένων τροφίμων και τις βλαπτικές επιπτώσεις τους στην υγεία των πολιτών, συ-

- μπέρανε πως το σωστό για την περίπτωση είδος ποινής ήταν η φυλάκιση. Στην επιλογή του το δικαστήριο άντλησε καθοδήγηση από δύο πρόσφατες αποφάσεις: την υπόθεση Τσουλόφτας ν. Αστυνομίας (1990) 2 Α.Α.Δ. 391 και Γενικός Εισαγγελέας ν. Εταιρείας BISCO LTD. και Άλλων (1991) 2 Α.Α.Δ. 16. Η πρώτη ήταν υπόθεση για μόλυνση του περιβάλλοντος με κάποιες όμως προεκτάσεις στον τομέα της δημόσιας υγείας. Το δικαστήριο επικρότησε φυλάκιση 3 εβδομάδων σε κατηγορούμενο ηλικίας 61 ετών που μάλιστα δεν είχε κανένα προηγούμενο.

- Η δεύτερη περίπτωση αφορούσε παράβαση των όρων ακριβώς του ίδιου προτύπου με τη διαφορά πως εκεί υπήρξε παραποίηση του χρόνου λήξης του εμπορεύματος έτσι ώστε να εμφανίζεται ως καταναλώσιμο. Το Εφετείο θεώρησε εντελώς λανθασμένη την ποινή προστίμου και την αντικατέστησε με φυλάκιση 2 μηνών για τους δύο από τους κατηγορούμενους που είχαν πρωτοστατήσει στην τέλεση του αδικήματος. Ας λεχθεί εν παρόδω ότι και οι κατηγορούμενοι αυτοί δεν βαρύνονταν με προηγούμενες καταδίκες. Και οι δύο υποθέσεις τόνισαν την ανάγκη επιβολής αποτρεπτικών ποινών σε θέματα που άπτονται της υγείας του λαού και επισημάνθηκε πως η βραχυχρόνια φυλάκιση συντελεί στην επίτευξη του σκοπού αυτού της ποινής.

- Ο δικηγόρος του εφεσείοντα υπέβαλε ότι το πρωτόδικο δικαστήριο δεν απέδωσε τη δέουσα βαρύτητα στα ελαφρυντικά που έθεσε μπροστά του και ανέπτυξε επίσης στο δικαστήριο αυτό: (1) ότι ο εφεσείων δεν είχε ποινικό μητρώο και (2) ότι η πράξη του δεν ήταν εσκεμμένη. Προς την κατεύθυνση αυτή είχε λεχθεί πως ο εφεσείων δεν πρόσεξε ότι πέρασε η χρονολογία λήξης των εμπορευμάτων γιατί ήταν ανακατωμένα με άλλα που είχαν κανονική ημερομηνία. Η παράλειψη του δικαστηρίου, συνέχισε, να σταθμίσει σωστά τα ελαφρυντικά το οδήγησε σε ανεπαρκή εξατομίκευση με αποτέλεσμα την κατάγνωση ποινής φυλάκισης. Η δεύτερη ειρήγηση στην ουσία της είναι πως το δικαστήριο, κάμνοντας σύγκριση ή βασιζοντας την απόφαση του στην υπόθεση *Bisco Ltd.*, ανωτέρω, ξέφυγε από το

σαστό πλαίσιο επιμέτρησης γιατί τα γεγονότα της ήταν πολύ πιο σοβαρής υφής από την κρινόμενη περίπτωση.

Είναι ορθό ότι έχουμε στην *Bisco Ltd.*, το επιβαρυντικό στοιχείο της παραποίησης, αλλά η αντιστοιχία μεταξύ όλων των υποθέσεων είναι εμφανής. Το κοινό σημείο διαπλοκής τους είναι η προστασία της δημόσιας υγείας στο βαθμό που επηρεάζεται από τη διάθεση στο κοινό άκατάλληλων τροφίμων. Η εισαγωγή προτύπων με νομοθετικά μέτρα που ρυθμίζουν την υγιεινή των τροφίμων ευρείας χρήσης, αποτελεί σημαντικό βήμα στην εξασφάλιση υγιεινών συνθηκών διατροφής σαν του κύριου συντελεστή προαγωγής της δημόσιας υγείας. Επισημαίνεται ακόμη πως στην *Bisco* οι ποινές ήταν πολύ πιο βαριές, αν ληφθεί υπόψη και το γεγονός ότι η δίμηνη φυλάκιση συνοδευόταν και από ψηλό πρόστιμο για την κατηγορούμενη εταιρεία. Και αυτό για να τονισθεί η παραποίηση σαν στοιχείο επίτασης της ποινής. Δεν συμμεριζόμαστε τις απόψεις του δικηγόρου του εφεσείοντα αναφορικά με την εξατομίκευση στην κρινόμενη υπόθεση. Δεν πρέπει να λησμονείται πως η αρχή αυτή δεν μπορεί να υπερακοντίζει το σκοπό της ποινής όταν αυτός εντοπίζεται στη γενική ή την ειδική πρόληψη. Κρέκος ν. Δημοκρατίας (1983) 2 Α.Α.Δ. 289 και Κωνσταντίνου ν. Δημοκρατίας (1989) 2 Α.Α.Δ. 224. Εξάλλου η ποινή που καταγνώστηκε στον εφεσείοντα απέχει πολύ από το ανώτατο όριο που θέτει ο νόμος όπως το εκθέσαμε στην αρχή, αντανακλώντας έτσι την ικανοποιητική εφαρμογή της αρχής.

Η τελική μας διαπίστωση είναι ότι ελλείπει ολότελα το στοιχείο της υπερβολής που κρίνεται πάντοτε σε συσχέτισμό με αντικειμενικά ερείσματα: Φιλίππου ν. Δημοκρατίας (1983) 2 Α.Α.Δ. 245, 249. Η πράξη του εφεσείοντα δεν αντιστρατεύεται μόνο την πολιτική του δικαίου, όπως εκφράζεται με τη δημιουργία προτύπων από το νόμο, αλλά προδίνει και κίνητρα φιλοκέρδειας σε βάρος του καταναλωτή ντόπιου ή ξένου, αδιάφορο. Ο χρόνος που διέρρευσε από την ημερομηνία λήξης ήταν αρκετός για να δώσει την ευκαιρία στον εφεσείοντα να κάμει έλεγχο και να αποσύρει τα εμπορεύματα, αν πράγματι δεν επεδίωκε την πώληση

ση τους. Και τι να πει κανείς για τις παιδικές τροφές που ήταν τοποθετημένες χωριστά.

- 5 Ετσι το σωφρονιστικό μέτρο που επιλέγηκε ήταν, και υπό το πρίσμα των γεγονότων που έχουμε εκθέσει, απόλυτα δικαιολογημένο. Οι παραβάτες του νόμου που θέτουν σε κίνδυνο την υγεία του λαού δεν πρέπει να αναμένουν την επιείκεια του δικαστηρίου.

Η έφεση απορρίπτεται.